

[Fr. Dalgaard.]

Grad senere deres Medmennesker, uden at der med Virkning kan reageres imod dem, og selv om de i adskillige Tilfælde maaske baade kan straffes og tilpligtes at yde Erstatning, kan begge Former for Oprejsning dog være af yderst ringe Omfang, medens de, der har begaaet Krænkelsen, maaske har profiteret stærkt af denne Retskrænkelse, samtidig med at den er gaaet haardt ud over den krænkede Person.

Man kan komme ud for mange Tilfælde af den Slags, og det er her, Lovforslaget sætter ind. Der siges om dette Begreb Bod, at den skal tilkendes særlig i de Tilfælde, hvor den øvrige Lovgivning ikke yder tilstrækkeligt Værn — altsaa hvor der ikke er fastsat tilstrækkelig Straf eller tilstrækkelig Erstatning. I saadanne Tilfælde er det, man siger, at over for meget grove Handlinger — subjektivt grove —, som udspringer af Skadelyst eller grov Hensynsløshed, kan Domstolene yde den forurettede bedre Oprejsning, end den ellers vilde kunne gøre, altsaa naar Krænkelsen har været alvorlig og af den Karakter, som Lovforslaget her skilddrer.

Af Folk, der kritiserer dette nye Princip Bod, der i øvrigt er en meget kendt Institution i engelsk Ret, siges det bl. a., at dette Bodsprincip slet ikke er nødvendigt i vor Lovgivning; vi har tilstrækkeligt Værn i de Regler om Erstatning, der allerede findes. Lovforslagets Tilhængere og Forsvarere siger, at det er ikke rigtigt, der er ikke dette tilstrækkelige Værn. Fra Kritikernes Side tales der yderligere om, at det er meget betænkeligt, og at dette Bodsprincip kunde komme til at medføre Konsekvenser, som man ikke kan overse nu. Det er saaledes med alt nyt, at før det er prøvet, ved man ikke, hvorledes det virker. Men Lovforslaget er efter min Mening saa forsigtigt affattet, at det næppe kan tænkes, at Domstolene skulde løbe løbsk ved Benyttelsen af dette Princip.

Der udtales Betæneligheder ved, at denne Lov i særlig Grad skulde ramme Pressen. Det tror jeg nu ikke, der kan blive Tale om. Man maa huske, at det her skal dreje sig om Skadelyst eller grov Hensynsløshed. Hvis det virkelig er Tilfældet — hvad jeg ikke tror — i den almindelige Form for Presseudøvelse, maa det naturligvis ogsaa rammes, men i al Almindelighed tror jeg ikke, der er nogen Fare for, at denne Bestemmelse skulde gaa særligt ud over Pressen. I en Artikel i Dag i et Blad ser jeg, at der tales om, at Loven f. Eks. ogsaa kan blive farlig for Fag-

foreningsledere. Nu er Lovforslaget fra sidste Samling jo lavet om paa en saadan Maade, at der ikke kan blive Tale om, at Organisationer kan ifalde Bod efter Lovforslaget, det er Personen, hans særlige Forhold, det drejer sig om, hvorvidt en Person over en Handling med Skadelyst og grov Hensynsløshed. Naar det siges, at Fagforeningsledere skulde kunne ifalde Bod efter denne Lov, vil jeg dertil sige, at Fagforeningsledere og andre Organisationsfolk jo optræder paa deres Organisations Vegne, de optræder ikke personligt, og jeg kan ikke tænke mig — har aldrig været ude for det —, at en Fagforeningsleder viser personlig Skadelyst eller personlig grov Hensynsløshed under Udførelsen af sit Hverv som Organisationsleder. Jeg tror, at denne Udtalelse paa Grundlag af det foreliggende Lovforslag i den vedkommende Artikel af Professor Hurwitz er noget uovervejeth.

Jeg gør ogsaa opmærksom paa, at Spørgsmaalet om Bod er et Spørgsmaal, der skal afgøres hurtigt, idet der er meget kort Forældelsesfrist for Rejsning af Krav om Bod — 3 Maaneder —, og dernæst hvad jeg nævnte før, at Domstolene først skal se, om der er tilstrækkeligt Værn i de almindelige Regler, vi har, og først naar dette skønnes ikke at være Tilfældet, og hvis disse subjektive Betingelser foreligger, kan der blive Tale om at give den krænkede en Oprejsning gennem dette nye Princip.

Jeg tror, det er heldigt, at vi indfører det i vor Lovgivning, og jeg skal anbefale det foreliggende Lovforslag til hurtig og velvillig Behandling.

Vagn Bro: Det foreliggende Lovforslag er i en noget anden Skikkelse blevet behandlet og vedtaget i Landstinget i sidste Samling. Det har ogsaa været behandlet her i dette høje Ting i sidste Samling, men det blev ikke færdigbehandlet — jeg forstaar bl. a. som Følge af, at der var indhentet en Udtalelse fra Professor, Dr. jur. Henry Ussing. Dennes Standpunkter har nu været medvirkende til, at den høje Minister paa adskillige Omraader har modificeret sit Lovforslag. Dette viser sig, som det ærede Medlem, der sidst talte, sagde, bl. a. deri, at Ministeren har ændret sit oprindelige Forslags Stk. 2, der kategorisk sagde, at den, som efter dansk Rets Erstatningsregler er ansvarlig for en skadegørende Handling, er pligtig til at yde Godtgørelse for særligt anførte Forhold, til, at han kan tilpligtes dertil. Domstolene faar altsaa som nu Adgang til et Skøn og kan nægte saadan Godtgørelse, naar f. Eks. skadelidte ved sit